

Meddelande från kommissionen till rådet och europaparlamentet om reform av sektorerna för tobak, olivolja, bomull och socker

Jordbruksdepartementet

2003-10-30

Dokumentbeteckning

Dok nr 12965/03 AGRI 287 AGRIFIN 111

Meddelande från kommissionen till rådet och europaparlamentet om genomförande av en hållbar jordbruksmodell för europa genom den reformerade gemensamma jordbrukspolitiken - sektorerna för tobak, olivolja, bomull och socker

Sammanfattning

I den politiska överenskommelsen i juni 2003 om den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP-reformen) ingick att reformförslag för de så kallade medelhavsprodukterna som olivolja, tobak och bomull skulle läggas fram under hösten 2003. I sockerregleringens grundförordning (EG) nr 1260/2001 artikel 50.2 så står det att kommissionen skall genomföra studier av sockersektorn och komma med en rapport tidigt 2003 åtföljd av lämpliga förslag. Kommissionen offentliggjorde i slutet av september ett meddelande om dessa fyra områden. I meddelandet anges, precis som beslutades i juni, att reformerna skall ske inom ramen för befintlig budget och att de skall bygga på GJP-reformens mål och strategi att frikoppla stöden.

1.1 Innehåll

1.1.1 Tobak

I kommissionens meddelande föreslås att nuvarande stöd för tobaksproduktion fasas ut och att det istället inrättas ett frikopplat gårdsstöd och ett finansiellt kuvert för omstrukturering. Omläggningen till ett frikopplat stöd/finansiellt kuvert skall enligt förslaget genomföras under tre år. Stödet till små producenter frikopplas direkt medan stödet till större producenter frikopplas stegvis för att underlätta genomförandet. De tvärvillkor som beslutades i sommarens GJP-reform kommer även att gälla vid en frikoppling av tobak.

Tobaksfonden som idag har till syfte att finansiera vissa informationsåtgärder och att underlätta omställning av produktion ersätts av det finansiella kuvertet för omstrukturering av berörda produktionsområden. Tobaksfonden kommer att verka under utfasningsperioden (idag 2 % av totalt utbetalat stöd år 2002). Enligt meddelandet skall det finansiella kuvertet inrättas inom ramen för den andra pelaren av den gemensamma jordbrukspolitik, miljö- och landsbygdsåtgärder.

1.1.2 Olivolja

För olivoljesektorn föreslår kommissionen att 60 % av produktionsstödet till odlingar större än 0,3 hektar skall omvandlas till ett frikopplat gårdsstöd. För odlingar mindre än 0,3 hektar skall stödet helt frikopplas. För odlingar större än 0,3 hektar skall 40 % av stödet kopplas så att odlingarna måste bevaras för att de skall vara stödberättigade. Det kopplade stödet skall utgå per hektar eller per träd och fördelningen skall ske så att olivträden i svaga områden eller lågproducerande odlingar värnas. Medlemsstaterna skall identifiera dessa områden enligt objektiva kriterier för hållbar utveckling inom ett gemensamt EU-ramverk.

1.1.3 Bomull

I kommissionens meddelande föreslås för bomullssektorn att 60 % av nuvarande stöd frikopplas och resterande 40 % omvandlas till ett nationellt kuvert och betalas ut som ett produktionskopplat arealbidrag. En maximal garanterad areal fastställs som är baserad på historisk produktion och något lägre än den areal som odlas i dag. Maximalt hälften av det kopplade stödet kan användas för kvalitets- och kvantitetsbefrämjande åtgärder. Producenten behöver inte vara medlem i en branschorganisation för att erhålla det kopplade stödet. Utöver det frikopplade stödet och det produktionskopplade stödet skall 100 miljoner euro avsättas för omstrukturingsåtgärder inom andra pelaren.

Kommissionen har i meddelandet angett tre alternativ för marknadsordningen för socker. Det första alternativet är status quo, dvs. en förlängning av nuvarande regim efter 2006. Till följd av EBA-avtalet och WTO-krav kommer detta att skapa ett tryck på sockerregleringen, vilket kommer att kräva kvotreduktioner. Det andra alternativet är prissänkningar, vilket innebär att man sänker tullarna och därmed EU-priset och odlarna får kompensation för prissänkningen. Det tredje alternativet är liberalisering, vilket innebär att alla institutionella priser, tullar och produktionskvoter slopas och priset regleras på världsmarknaden.

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Beslutade åtgärder blir direkt tillämpliga i Sverige.

1.3 Budgetära konsekvenser

Kommissionen har inte redovisat de finansiella konsekvenserna av förslagen, men har angett att reformerna av sektorerna för tobak, olivolja och bomull kommer att vara budgetneutrala. En uppskattning av alternativen för socker ger en kostnad för sockerregleringen på mellan 600 miljoner euro och 1,4 miljarder euro.

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

Kommissionens meddelande är en bra utgångspunkt för vidare diskussioner. Sverige stöder reformer av sektorerna tobak, olivolja, bomull och socker med samma inriktning som GJP-reformen.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

2.3 Institutionernas ståndpunkter

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Meddelandet har behandlats sektorsvis på rådsarbetsgruppsnivå samt i Särskilda jordbrukskommittén (SJK). Sektorerna för bomull, olivolja och tobak har även diskuterats i ministerrådet i september och oktober. Arbetet fortsätter i rådsarbetsgrupp och i SJK. En presentation av sockerdelen i meddelandet gjordes på ministerrådet i september. Arbetet fortsätter även där på rådsarbetsgruppsnivå.

Förslag till legala texter för tobak, olivolja och bomull väntas komma i slutet av november. Förslag till legala texter för socker väntas till sommaren 2004.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 37 i EG-fördraget.

3.3 Fackuttryck/termer